Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Rituale Sive Obseqviale Ecclesiae Et Dioecesis Constantiensis

Constantiae, 1686

Ordo et modvs commvnis baptizandi plures vel infantes vel advltos tam vnius quam diversi sexus

urn:nbn:de:bsz:31-132849

Visual Library

ORDO, ET MODVS COMMVNIS BAPTIZANDI PLURES VEL INFANTES VEL ADVLTOS TAM VNIUS, QUAM DIVERSI SEXUS.

Primò Sacerdos indutus veſte chorali cum ſtola, procedat ad fores templi, & ſignando ſe ✠ dicat.

In nomine Patris ✠, & Filij ✠, & Spiritus ✠ Sancti, Amen.

Deinde petat à Patrinis.

Begehrendt jhr daß diſe Kinder getaufft werden?

Reſpondeant Patrini.

Ja Herr.

Poſtea petat.

Iſt aber keines vnder jhnen gäch getaufft worden?

Si reſpondeant.

Ja Herr/das/ oder das iſt gäch getaufft worden.

Dein-

Deinde obſervet rubricam ſupra poſitam fol. 14.

Si verò reſpondeant.

Nein Herr.

Tunc pergat dicendo.

Wie ſollendt ſie dann heiſſen?

Repſondeant Patrini.

N. N.

Poſtea inſufflet in facies ſingulorum per modum ✠ crucis, & dicat.

Super ſingulos. EXi ✠ * ab eo(ab ea) immunde ſpiritus, & da locum advenienti Spiritui Sancto paraclito.

Presbyter deinde faciat ſignum Crucis, in fronte & in corde cujuslibet infantis, & dicat:

Super ſingulos. ACcipe ſignum ſanctæ Crucis, Domini noſtri JESU Chriſti, tam in ✠ fronte quàm in ✠ corde.

Poſtea legat ſuper omnes ſimul.

Sumi-

Super omnes.

SUmite fidem cœleſtium præceptorum, tales eſtote moribus, ut templa Dei jam eſſe poſſitis; Sequentia uſque ad orationem in baptiſmo parvulorum omittuntur, & dicuntur ſolùm ſi baptizādi ſunt adulti. Ingreſſiq;(ingreſſæq;) Eccleſiā Dei, evaſiſſe vos laqueos diaboli,* læti(lætæ) agnoſcite, horreſcite idola, reſpuite ſimulacra, colite Deum Patrem omnipotentē, & JESUM Chriſtum Filium ejus; Qui cum eodē Patre in unitate Spiritus Sancti vivit & regnat Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Si Catechumeni adulti fuerint Judæi, loco verborum (horreſcite idola, reſpuite ſimulacra) dicatur, (horreſcite Judaicam perfidiam, reſpuite Hæbraicam ſuperſtitionem.) Si ſint Saraceni, vel Turcæ, vel Perſæ, dicatur (horreſcite Mahumeticam perfidiam, reſpuite parvam ſectam infidelitatis.)

Dominus vobiſcum.

Oremus.

Super omnes,

OMnipotens ſempiterne Deus, Pater Domini noſtri JESU Chriſti, reſpicere dignare ſuper *hos famulos tuos, quos (has famulas tuas, quas)ad rudimenta fidei vocare digna-

tus es, omnem cæcitatem cordis ab eis expelle, diſrumpe omnes laqueos ſatanæ, quibus fuerant * alligati, (alligatæ,) aperi eis, Domine, januam pietatis tuæ, ut ſigno ſapientiæ tuæ * imbuti, (imbutæ,) omnium cupiditatum fœtoribus careant, & ad ſuavem odorem præceptorum tuorum * læti, (lætæ) in Eccleſia tua tibi deſerviant, & proficiant de die in diem, ut * idonei (idoneæ) efficiantur accedere ad gratiam baptiſmi tui percepta medicina; Per eundem Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Hic Sacerdos benedicat Sal, niſi habeat jam benedictum, cujus exorciſmum requirat in principio libri fol. 7. deinde accipiat de ipſo ſale benedicto, & mittat in os cujuslibet infantis, dicendo:

Super ſingulos. N. Accipe ſalem ſapientiæ, ut Chriſtus ſit tibi propitius in vitam æternam. Amen. Pax tecum.

Oremus.

Super omnes. DEus patrum noſtrorum, Deus univerſæ conditor creaturæ, te ſupplices exoramus, ut * hos famulos tuos NN. (has famulas tuas NN.) reſpicere digneris propitius, & hoc

pri-

primum pabulum Salis guſtantes, non diutius eſurire permittas, quò minùs expleantur cibo cœleſti: Sint ſemper Domini ſpiritu ferventes, ſpe gaudentes, nomini tuo ſervientes, & perduc * eos (eas) ad novæ regenerationis lavacrum, ut cum fidelibus tuis, promiſſionum tuarum, æterna præmia conſequi mereantur, Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Nota. Quoties ponitur in margine (ſuper maſculos) intellige talem orationem ſuper maſculos tantùm legendam; ſicut quando ponitur (ſuper fœmellas) ſuper fœmellas tantùm: Reliqua dicenda ſunt tàm ſuper maſculos, quàm ſuper fœmellas.

ITEM SACERDOS TER INFANTES cruce ſignando dicat.

SUPER MASCULOS TANTUM.

DEus ✠ Abraham, Deus ✠ Iſaac, Deus ✠ Jacob, Deus, qui Moyſi famulo tuo in monte Sinai apparuiſti, & filios Iſrael de terra Ægypti eduxiſti, deputans eis Angelum pietatis tuæ, qui cuſtodiret eos die, ac nocte, te quæſumus Domine, ut mittere digneris ſan- Super Maſculos tantùm,

ctum Angelum tuum de cœlis, qui ſimiliter cuſtodiat & hos famulos tuos NN. & perducat eos ad gratiam baptiſmi tui; Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

SUPER FOEMELLAS TANTUM.

Super Fœmellas tantùm.

DEUS ✠ cœli, Deus ✠ terræ, Deus ✠ Angelorum, Deus Archangelorum, Deus Patriarcharum, Deus Prophetarum, Deus Apoſtolorum, Deus Martyrum, Deus Confeſſorum, Deus Virginum, Deus omnium bene viventium, Deus, cui omnis lingua confitetur, & omne genu flectitur, cœleſtium, terreſtrium, & infernorum, te invoco, Domine, ſuper has famulas tuas, ut perducere eas digneris ad gratiam baptiſmi tui; Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

PRIMA ADJURATIO DIABOLI ſuper omnes.

Super omnes.

ERgo maledicte diabole, recognoſce ſententiam tuam, da honorem Deo vivo, & vero, da honorem JESU Chriſto Filio ejus, & Spiritui ſancto, & recede ab his * famulis Dei NN. (famulabus Dei NN.) quia * iſtos, (iſtas)

ſibi

ſibi Deus, & Dominus noſter JESUS Chriſtus, ad ſuam ſanctā gratiam, & benedictionē, Fontémque baptiſmatis, dono Spiritus ſancti, vocare dignatus eſt, & hoc ſignum ſanctæ ✠ Crucis, (cum pollice crucem faciat in fronte cujuslibet infantis) quod nos frontibus * eorum (earum) damus, tu maledicte diabole, nunquam audeas violare; Per eum, qui venturus eſt judicare vivos, & mortuos, & ſæculum per ignem. ℟. Amen.

SUPER MASCULOS TANTUM.

Oremus.

Super Maſculos tantum.

DEus immortale præſidium omnium poſtulantium, liberatio ſupplicum, vita credentium, reſurrectio mortuorum, te invoco ſuper hos famulos tuos NN. qui baptiſmi tui donum petentes, æternam conſequi gratiam ſpirituali regeneratione deſiderant: accipe hos, Domine, qui dignatus es dicere, petite & accipietis; quærite & invenietis; pulſate & aperietur vobis; petentibus itaque præmium porrige, & januam pande pulſantibus, ut æternam cœleſtis lavacri benedictionem conſecuti, promiſſa tui muneris regna percipiant; Qui cum

Patre, & Spiritu ſancto vivis & regnas Deus in ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

SUPER FOEMELLAS TANTUM.

Super Fœmellas tantum.

DEus ✠ Abraham, Deus ✠ Iſaac, Deus ✠ Jacob, Deus, qui tribus Iſrahel de Ægyptiaca ſervitute liberaſti, & per Moyſen famulum tuum de cuſtodia mandatorum tuorum in deſerto monuiſti, & Suſannam de falſo crimine liberaſti, te ſupplex deprecor, Domine, ut liberes has famulas tuas NN. & perducere eas digneris ad gratiam baptiſmi tui; Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

SEDUNDA ADJURATIO Diaboli ſuper omnes.

Super omnes.

ERgo maledicte diabole recognoſce ſententiam tuam, da honorem Deo vivo & vero, da honorem JESU Chriſto Filio ejus, & Spiritui ſancto, & recede ab his * famulis Dei NN. (famulabus Dei NN.) quia *iſtos (iſtas) ſibi Deus & Dominus noſter JESUS Chriſtus, ad ſuam ſanctam gratiam, & benedictionem, Fontémque baptiſmatis, dono Spiritus ſancti, vocare dignatus eſt, & hoc ſignum ſanctæ ✠

Cru-

Crucis (cum pollice crucem faciat in fronte cujuslibet infantis) quod nos frontibus* eorum (earum) damus, tu maledicte diabole, nunquam audeas violare; Per eum, qui venturus eſt judicare vivos, & mortuos, & ſæculum per ignem. ℟. Amen.

EXORCISMUS SEQUENS DICAtur tantùm ſuper adultos baptizandos, in baptiſmo verò parvulorum omittatur.

AUdi maledicte ſatana, adjuratus per nomen æterni Dei, & Salvatoris noſtri Filij ejus, cum tua victus invidia tremens, geménsque diſcede, nihil tibi ſit commune cum ſervis Dei jam cœleſtia cogitantibus, renunciaturis tibi, ac ſæculo tuo, & beatæ immortalitati victuris. Da igitur honorem advenienti Spiritui ſancto, qui ex ſumma cœli arce deſcendens, perturbatis fraudibus tuis, divino fonte purganda pectora, id eſt, Deo ſanctificanda templa, & habitacula perficiat, & ab omnibus penitus noxijs præteritorũ criminum* liberati (liberatæ) * hi famuli Dei NN. (hæ famulæ Dei NN.) gratias perenni Deo ſemper referant, Super adultos tantùm.

&

& benedicant nomen ejus ſanctum in ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

EXORCISMUS SUPER Maſculos.

Super Maſculos tantùm.

EXorcizo te, immunde ſpiritus, in nomine Patris ✠, & Filij ✠, & Spiritus ✠ ſancti, ut exeas, & recedas ab his famulis Dei NN. ipſe enim tibi imperat, maledicte diabole, atque damnate, qui pedibus ſuis ſuper mare ambulavit, & Petro mergenti dexteram porrexit, IESUS Chriſtus Dominus noſter, qui venturus eſt judicare vivos, & mortuos, & ſæculum per ignem. ℟. Amen.

EXORCISMUS SVPER Fœmellas.

Super Fœmellas tantùm.

EXorcizo te, immunde ſpiritus, per Patrem ✠, & Filium ✠, & Spiritum ✠ ſanctum, ut exeas, & recedas ab his famulabus Dei NN. ipſe enim tibi imperat, maledicte damnate, qui cœco nato oculos aperuit, & quatriduanum Lazarum de monumento ſuſcitavit.
℟. Amen.

TERTIA ADJURATIO DIABOLI ſuper omnes.

ERgo maledicte diabole recognoſce ſententiam tuam, da honorem Deo vivo, & vero, da honorem JESU Chriſto Filio ejus, & Spiritui ſancto, & recede ab his * famulis Dei NN. (famulabus Dei NN.) quia * iſtos, (iſtas) ſibi Deus & Dominus noſter JESUS Chriſtus, ad ſuam ſanctam gratiam, & benedictionem, Fontémque baptiſmatis, dono Spiritus ſancti, vocare dignatus eſt, & hoc ſignum ſanctæ ✠ Crucis (cum pollice crucem faciat in fronte cujuslibet infantis) quod nos frontibus * eorum (earum) damus, tu maledicte diabole, nunquam audeas violare; Per eum, qui venturus eſt judicare vivos, & mortuos, & ſæculum per ignem. ℟. Amen. Super omnes.

Oremus.

ÆTernam ac mitiſſimam pietatem tuam deprecor, Domine ſancte, Pater omnipotens, æterne Deus, auctor luminis ac veritatis, ſuper hos * famulos NN. (has famulas tuas NN.) ut digneris * eos, (eas) illuminare lumine intelligentiæ tuæ, munda * eos Super omnes.

(eas) & ſanctifica, & da eis ſcientiam veram, ut *digni (dignæ) efficiantur accedere ad gratiam baptiſmi tui, teneant firmam ſpem, conſilium rectum, doctrinam ſanctam, ut apti, (aptæ,) ſint ad percipiendam gratiam baptiſmi tui; Per Dominum noſtrum JESUM Chriſtum Filium tuum, qui tecum vivit, & regnat in unitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Dominus vobiſcum.

Hic faciat crucem in ✠ fronte, ✠ ore, & ✠ pectore ſingulorum infantum dicendo.

Sequentia ſancti Evangelij, ſecundùm Matthæum.

Deinde imponat dexteram ſuper unum infantem, ſcilicet maſculum, ſi adſit.

Super omnes IN illo tempore: Oblati ſunt JESU parvuli, ut manus eis imponeret, & oraret, diſcipuli autem ejus increpabant eos: JESUS verò ait illis, ſinite illos, & nolite prohibere eos ad me venire, talium eſt enim regnum cœlorum. Et cum impoſuiſſet eis manus abijt inde. (Hic deponendo manum dicat.) Per iſtos ſacros

sermo-

ſermones indulgeat Dominus noſter univerſa peccata noſtra, & delicta. ℟. Amen.

DEINDE SACERDOS ADMONEAT populum aſtantem, ut ſimul dicat flexis genibus orationem Dominicam, Salutationem Angelicam, & Symbolum Apoſtolorum pro ſalute infantum.

Poteſt autem breviter monere populum, modo ſuprà poſito Germanicè, folio 26.

Poſtea flectat Sacerdos genua ſeorſim cum aſtantibus, & dicat ipſe etiam Pater noſter, Ave Maria, & Credo.

Si baptizandi fuerint adulti, Sacerdos tam Evangelium quàm admonitionem ad aſtantem populum omittit, recitat tamen flexis genibus clarâ voce cum ipſis baptizandis orationem Dominicam, Salutationem Angelicam, & Symbolum Apoſtolorum, quibus dictis ſubjungit ſequentem Exorciſmum.

Advertat inſuper, uti ſupra etiam monuimus, quòd ſi tempore hyemis ingens ſit frigus, ne denudati infantes, eo nimium afficiantur, po-

terit commodè etiam hîc ante valuas Eccleſiæ breviter admonere Patrinos ſui officij, ut ſuprà fol. 29. germanicè poſitum eſt, & deindè ante Baptiſterium ſolitam monitionem omittere: Si verò nullum ſit frigoris periculum, eam differat uſque ad locum ſolitum Baptiſterij, ſurgátque, & pergat dicendo.

EXORCISMUS.

Super omnes.

NEc te lateat, ſatana, imminere tibi pœnas, imminere tibi tormenta, imminere tibi diem judicij, diem ſupplicij ſempiterni, diē qui venturus eſt velut clibanus ardens, in quo tibi, atque univerſis angelis tuis, æternus ſuperveniet interitus; Proinde damnate, atque damnande, da honorem Deo vero, & vivo, da honorem JESU Chriſto Filio ejus, & Spiritui ſancto, in cujus nomine, atque virtute præcipio tibi, quicunque es, ſpiritus immunde, ut exeas, atq; recedas * ab his famulis Dei NN. (ab his famulabus Dei NN.) * quos (quas) hodie Deus, & Dominus noſter JESUS Chriſtus ad ſuam ſanctam gratiam, & benedictionem, Fontémque baptiſmatis dono Spiritus ſancti vocare dignatus eſt, ut fiant ejus templa

per

per aquam regenerationis, in remiſſionem omnium peccatorum: In nomine ejuſdem Domini noſtri JESU Chriſti, qui venturus eſt judicare vivos & mortuos, & ſæculum per ignem. ℟. Amen.

DEINDE EXPUAT IN TERRAM miſcendo ſputum pulvere, & tangat pollice aures ſingulorum infantum, dicendo ad ſingulos.

Ephphetha; quod eſt, adaperire. Super ſingulos.

Poſtea nares dicendo.

In odorem ſuavitatis.

Demum ſubjungat.

Tu autem effugare, maledicte diabole, appropinquabit enim judicium Dei.

HIS ERGO RITE PERACTIS, SAcerdos inducat infantes in Eccleſiam, porrigendo ſtolam portantibus eos, dicendo.

INgredimini in Eccleſiam Dei, ut mereamini computari inter filios Dei; In nomine Patris, & Filij, & Spiritus ſancti. ℟. Amen. Super omnes.

Deinde aſpergat omnes aqua benedicta.

Quo facto, itur ad fontem baptiſmi, ubi mulieres denudant infantes, & præparant eos ad baptiſmum.

Sacerdos verò interim ſumit oleum ſacrum, & chriſma præeunte candela: idem in loco apto propè baptiſterium collocat; Deinde Matrinæ in manibus teneant infantes coram Sacerdote vertente faciem ſuam ad Orientem. Patrinos itaque atque Matrinas Sacerdos admoneat ſui officij, modo ſupra dicto, folio 29.

Hîc ponant Patrini & Matrinæ manus ſuper capita infantum, & proferant nomina eorum, dicendo.

N. N.

Deinde Sacerdos petat de abrenuntiatione ſatanæ.

Super omnes.
NN. Abrenuntiatis ſatanæ?
N N. Widerſagendt jhr dem Teuffel?

Reſpondeat quilibet Patrinus & Matrina loco infantis; Si autē baptizandi fuerint adulti, ipſimet ad ſingulas interogationes reſpondeant.

Jch widerſag.

Sacerdos.

Et omnibus pompis ejus?
Vnd aller ſeiner Hoffart?

Reſpondeant Patrini:

Jch widerſag.

Sacerdos.

Et omnibus operibus ejus?
Vnd allen ſeinen Wercken?

Reſpondeant Patrini.

Jch widerſag.

Poſtea Sacerdos interroget de fide infantum.

Creditis in Deum Patrem omnipotentem, creatorem cœli, & terræ?

Glaubendt jhr in GOtt Vatter Allmächtigen/Schöpffer Himmels vnd der Erden?

Reſpondeant Patrini.

Jch glaub.

Sacerdos.

Creditis & in JESUM Chriſtum Filium ejus unicum, Dominum noſtrum; Qui conceptus eſt de Spiritu ſancto. Natus ex Maria virgine.

Paſſus ſub Pontio Pilato. Crucifixus, mortuus, & ſepultus. Deſcendit ad inferos: tertia diç reſurrexit à mortuis. Aſcendit ad cœlos, ſedet ad dexteram Dei Patris omnipotentis. Inde venturus eſt judicare vivos, & mortuos?

Glaubendt ihr auch in JEſum Chriſtum ſeinen einigen Sohn/ vnſern HErrn/ der empfangen iſt von dem heiligen Geiſt/ gebohren auß Maria der heiligen Jungfrawen/ gelitten vnder Pontio Pilato/ gecreutziget/ geſtorben/ vnd begraben/ abgeſtigen zu der Höllen/ am dritten Tag wider aufferſtanden von den Todten/ auffgefahren gen Himmel/ ſitzet zu der gerechten Hand GOttes Allmächtigen Vatters/ von dannen Er kommen wird zu richten die Lebendigen/ vnd die Todten?

Reſpondeant Patrini.

Jch glaub.

Sacerdos.

Creditis & in Spiritum ſanctum, ſanctam Eccleſiam catholicam, Sanctorum comunionem, remiſſionem peccatorum, carnis reſurrectionem, & vitam æternam?

Glaubendt jhr auch an den Heiligen Geiſt/ ein heilige allgemeine Chriſtenliche Kirchen/ Gemeinſchafft der Heiligen/ Vergebung der Sünden/ Aufferſtehung deß Fleiſchs/ vnd ein ewiges Leben?

Reſpondeant Patrini.

Jch glaub.

Hic jubeat deponi manus patrinorum dicendo.

Legendt die Händ ab.

DEINDE SACERDOS RECIPIAT quemlibet infantem, primò maſculos, deinde fœmellas, tenens * eos (eas) cautè ſuper Baptiſterium, & faciat crucem, intincto pollice cum oleo ſancto, primò in pectore infantis: deinde in ſcapulis: & proferat nomen ejus dicens:

N. Ego te ✠ linio (Hic faciat crucem in pectore) oleo ſalutis; In Chriſto JESU ✠, (Hic faciat crucem inter ſcapulas) Domino noſtro. ℟. Amen. Super ſingulos.

Poſtea proferat Sacerdos nomen infantis, & dicat.

N. Vis baptizari?

N. Wilt du getaufft werden?

Reſpondeant Patrini. Volo.

Ich will.

Deinde petat denuò Sacerdos à ſingulis patrinis.

Iſt das Kind aber nit gäch getaufft worden?

Si reſpondeant.

Ja Herr.

Tunc non rebaptizet, ſed ſervet ea, quæ ſuprà ſunt poſita folio 14

Si verò reſpondeant.

Nein Herr.

Tunc baptizet quemlibet infantē his verbis.

Super ſingulos. N. Ego te baptizo in nomine Patris ✠, & Filij ✠, & Spiritus ✠ ſancti. ℟. Amen.

Si verò infans ſit ſub conditione baptizandus, utatur hac forma.

N. Si tu es baptizatus, ego te non rebaptizo: Sed ſi non es baptizatus, ego te baptizo in nomine Patris ✠, & Filij ✠, & Spiritus ✠ ſancti. ℟. Amen.

DEINDE PATRINUS INFANTEM recipiat, tenendo eundem, quoad Sacerdos chriſma requirat, & hæc verba proferat.

DEus omnipotens, Pater Domini noſtri JESU Chriſti, qui te regeneravit ex aqua, & Spiritu ſancto, quique dedit tibi remiſſionem omnium peccatorum tuorum. Super ſingulos.

Hic faciat Sacerdos crucem cum chriſmate, non in fronte infantis, ſed in ejus vertice dicens.

IPſe te liniat chriſmate ✠ ſalutis in Chriſto JESU, Domino noſtro, ut habeas vitam æternam. ℟. Amen.

Poſthoc Sacerdos ponat linteum ſuper caput infantis dicens.

N. Accipe veſtem candidam, ſanctam, & imaculatam, quam perferas ante tribunal Chriſti, ut habeas vitam æternã. ℟. Amen. Super ſingulos.

Si ſit puer dicat ſignando eum ſigno crucis.

Vade in pace ✠, pax tecum.

Si verò fœmina.

Vade in pace ✠, fides tua te ſalvam fecit.

His ita ritè expletis obſervet Sacerdos baptizans ea, quæ ſupra poſt primum ordinem baptizandi dicta ſunt. fol. 37. & nomina baptizatorum, corúmque Parentum, & Suſceptorum in libro Baptiſmali diligenter deſcribat.